

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАїнські Робітничі Вісті

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень!
у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване
в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня розміщені в Українським Ро-
бітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

БОї ТА ПОДІї НА ПОЛЯХ МАНДЖУРІІ І БЕЗРАДНІСТЬ ЛІГИ НАЦІЙ

За останніх два-три дні військ надзвичайних змін в Ман-
джурії не відбулося. Ліга Націй “протестує” та вкладає на
папері різні пляни, а Японія далі зміцнює свої окупаційні сили
в Маньчжурії.

Телеграма Ассошіейтед Прес з 27 листопада повідомляє з
Токіо до Лондону, що японські авіоапарати бомбардували місто
Чинчави в Маньчжурії на залізничні Мукден—Пейнін, в напрямі
якого розвивається наступ десантної японської армії, оз-
броєної у всі найновіші засоби військової машинерії.

Цей похід японії в Маньчжурії в південному напрямі
запокоїв імперіалістів Англії і Сполучених Держав не так
тому, що він провадиться до війни на ширшу скалу між Японією
і Китаєм, а тому, що тут директно зачіпалися вже інтереси
англійських і американських імперіалістів.

Тому на цей наступ Вашингтон і Лондон негайно заарегу-
вали. Японський уряд зрозумів небезпеку й загрозив резиг-
нацією, якщо японські війська не спинять свого наступу в на-
прямі Чинчави. Надто окупанці Чинчави противилися японській
міністер закордонних справ Шидегара.

Як відомо, між японським урядом, а імперіалістичними ко-
лами Японії, є деякі розходження щодо військової діяльності япон-
ських військ в Маньчжурії. Розуміється, цих розходжень серйозно
брати не можна, бо це скорше політичний маневр, мол-
вив, влада цивільна не відповідає за діла військової.

В наслідок незадоволення в Вашингтоні і Лондоні, Японія,
як доносить телеграма з Мукдену з 28 листопада, почала від-
тяти ту свою армію, яка наступала в південному напрямі на
Чинчави. 10,000 до зубів озброєного японського війська, ка-
же телеграма, почало відступ в шести потягах під прикриттям
бронепотягів та цілої флотилії авіоапаратів, які бомбардують до-
жодичні села й міста. Далі депеша каже, що японські війська
відступлять 30 миль на південний-захід до Мукдену.

Друга телеграма з 28 листопада з Токіо доносить, що японсь-
ке міністерство закордонних справ гостро напівтало держав-
ного секретаря Сполучених Держав Стімсона за його ви-
словлю про японську окупацію Маньчжурії, домагаючись від нього
негайного заперечення його заяви. Стімсон мав заявити, що
Японія хоче захопити цілу Маньчжурію й що японська армія в
Маньчжурії стала погромницькою.

Міністерство закордонних справ Сполучених Держав, від-
повідаючи на питання японського міністерства, заперечує,
що Стімсон щось подібного говорив. Вона, навпаки, твердить,
що Стімсон взагалі нічого не говорив проти уряду Японії.

Телеграми з Тієнсіну, великого китайського порту, з 26 і 27
листопада доносять, що там пришло до великої білки між
японськими й китайськими військами. Білка, нібито, почалася
тому, що китайські жовіри заатакували японські концесії.

Японські війська й артилерія почали бомбардувати місто.
Британські, французькі, італійські й американські війська негайно
були покликани до зброї боронити концесії капіталістів цих
країн в Тієнсіні. Це заставило також британських імперіалістів
підняти кроки охорони великих британських інтересів зловж-
муденської залізничної околиці Чинчави, загрозила наступом
японських військ, бо, як виявилось, Ліга Націй безсильна спи-
нити воєнну Японії в Маньчжурії.

Ця якра заставила Японію спинити свій наступ в напрямі
Чинчави.

В часі білки в Тієнсіні вбито найменше 16 європейців, од-
нак гостра цензура телеграфу й радіо-передачі заховає всі на-
слідки подій в цьому місті. Кажуть, що ціле японське насе-
лення міста Тієнсіні від 16 до 45 літ (японське населення тут
кодо 30,000) було покликано для відбиття атаки китайців. Бри-
танські та італійські жовіри допомагали “встановляти спокій”.
До Тієнсіну прибувають втікачі з Пейніну.

В північній Маньчжурії воєнні події далі розвиваються. Теле-
грама з Харбіну до Шангаю доносить про сутички між япон-
ськими й китайськими військами в провінції Гейлоньган, на пів-
ніч від Цицкару, зловж залізничі Цицкар — Кошан. Депеша
каже, що генерал Ма готується до атаки на Цицкар, маючи
15,000 війська.

Ліга Націй далі безсильна щонебудь зробити в цьому ман-
джурському конфлікті. Вона постановила була, щоб Японія до
16 листопада відтнула свої війська в кордоні своїх концесій.
Японія цю постанову цілковито зигнорувала.

Потім Ліга Націй говорила над висланням міжнародної по-
ліції до Маньчжурії, але цю думку занесла за невідомих причин;
або тому, що вона такою поліцією не розпоряджає, або бо-
яксь, щоб поліція не побилася там між собою.

Радила над тим, щоб встановити в Маньчжурії комісію Ліги
Націй для дослідження, а потім піддано було пропозицію,
щоб ціла Рада Ліги Націй поїхала із своїми засіданнями до
Маньчжурії — але й ті пропозиції відпала. Коли Ліга Націй

предкладала пропозиції Японії, то Китай не погоджувався, ко-
ли предкладала пропозиції Китаю, то Японія не погоджувалася.
Холо Ліга Націй предкладала свої пропозиції, то на них не
погоджувалися ні Китай, ні Японія, ні інші імперіалістичні
держави. Нарешті прийшла була вїстка, що Ліга Націй мах-
нула рукою на маньчжурський конфлікт.

Потім знову Рада Ліги Націй взяла справу й рішила, щоб
Японія таки відтнула свої війська, але речинцю вже не визна-
чує, тобто, не каже вже, чи Японія повинна відтнути свої вій-
ська за 15 днів, чи за 15 літ.

Таке положення в Маньчжурії за останні часи згідно з до-
несеннями самих капіталістичних телеграфічних агенцій. Вони
свідчать: перше — про безрадность і безпомічність Ліги Націй,
друге — про загострення суперечностей між самими імперіалі-
стичними державами в їхній боротьбі в грабіжницькій політиці
Китаю; третє — воно заперече всі брехні про те, що Радий-
ський Союз вмішується в японсько-китайський конфлікт; чет-
верте, найголовніше, що капіталісти з кожним днем ще гірше
запалують цей конфлікт для того, щоб напасти збройними си-
лами на Китай, розбити визвольні змагання трудящих і побіль-
шити свої “концесії”.

НЮЙОРСЬКИЙ МЕЙОР ВОКЕР ХОЧЕ ЗРОБИТИ ПОЛІТИЧНИЙ НАПІТАЛ НА СПРАВІ МУНІ

Капіталістична преса широко розписується про те, що нью-
йорський мейор Вокер взявся рятувати Тома Муні, що вже
15 літ томиться в каліфорнійській тюрмі Сен Квентин за те,
чого він не зробив. В часі воєнної підготовки Сполучених Держ-
ав до війни, на “патріотичну” демонстрацію в Сан Франціско
кішено було провокаційну бомбу. За це обвинувачено було
Муні й Білінга та на основі фрейм-алу, підставлених полі-
цією свідків так само, як і в справі Сакка й Ванзеті, засуджено
їх на кару смерті, яку потім замінили досмертною тюрмою.

Хоч з того часу поновіть виявилось, що Том Муні невинен,
хоч з того часу деякі “свідки” призналися, що свідчили фаль-
шиво, проте визні не звільнено. Проти цього ганебного ухва-
лення протестують трудящі Америки й цілого світа — але
надаремно.

З тиждів тому назад взявся за цю справу ситі мейор Нью
Йорку Вокер, мовляв, на прозьбу старенької матері Муні... він
переконався, що Муні заслужений невинно. Ради цього Вокер
спеціально поїхав з Нью Йорку аж до Сан Франціско до губер-
натора Каліфорнії, який є особистим приятелем Вокера, про-
сити для Муні помилування.

Все це робиться з великим розголосом в капіталістичній
пресі. Все це робиться вмише, щоб ставлення Тамані гол. Во-
кер, зробив собі популярність “спасителя” й ним заклав вели-
чезні розтрата та шахрайства своєї міської господарки в Нью
Йорку.

Капіталістична “добродійність”? Самі засудили невинно
людей на довівчу тюрму, мучили їх 15 літ, а тепер беруться їх
спасати. Каті, які замучили вже сотки жертв класової бо-
ротьби, які вбили в чоловічій 15 літ життя найкращого його
віку — тепер роблять себе “спасителями”, щоб коштом цих
жертв зробити собі славу та підреперувати свою пошарпану
репутацію.

Свідоме класове робітництво розуміє лицемеріє “добро-
діячів” цих капіталістичних люджерів, розуміє їх крокодил-
ячі слози й не зложить перед Вокером рук подяки, коли б
він навів звільнив Муні. Самого Муні капіталістичні хижачі
мучили 15 літ в тюрмі за те, що він був активний в робіт-
ничому русі, що він був проти війни. А Сакко й Ванзеті? А
сотки інших замордованих судом і без суду борців робітничої
класи — хто їх верне робітництву?

ЧИСЛА Й ФАКТИ ДВОХ ПОЛІТИК

(Докічення.)

Від українського селянства
вдобирано землю. Мільйони
української селянської бідноти
засуджено на вмирнання, бо
землю віддано польським осад-
никам, які колонізують “схід-
ні креси”, себто колонізують
Західню Україну. Землю від-
дано польським магнатам, поль-
ським банкам, українським по-
міщикам.

Водночас польський фашизм
“нацифікує” Західню Україну.
Просто кажучи, це військовий
похід польської армії проти у-
країнського села. Кожне село
знашло жахливих тортурів,
знищення, насильство. У кож-
ному селі імя польської держа-
ви били українське селянство,
знущали за нього. У кожному
селі руйнували українські куль-
турні установи. Так польський
фашизм з вогнем і мечем прой-
шов 700 українських сіл Захід-
ньої України.

Ось один із тисяч фактів:
До села Городиславичів повіту
Бібрка явився карний відділ 14-го
полку уланів. Зміщено чотирьох. По-
бито білого сільського пролетаря
Ірсона Кита, Миколо Кафтана 70 років
і двох жінок. Жовіри згадували
одну неповнолітню дівчину, яку від-
везено до шпиталю. Побитим селян-
ам дали наказ під гаргозою, що
дали бити, заставляли плювати
своїм власному в обличчя, ганьбили У-
країну й кричали: “Хай живе Пасауд-
ський!”. Донькам катованих селян
казали цілувати чоботи поліції!

Так “вєславлюють” пана Під-
судського на окупованій тери-
торії Західньої України!

стіні коло міста Косова неві-
домі застрілили вахмістра Ро-
манкевича і затягли його труп
до лісу. 8 серпня серед дня ви-
лено збройний напад на пошту
в Трускавіці, дрогобицького по-
віту. У Бориславі пострілом у
голову забито таємного агента
Якова Буксу. У маєтку Білий
Двір бібрського повіту підпа-
лено стирпу пшениці поміщика
Генріха Чайківського. У селі
Орхівці, мостиського повіту
від підпалу згоріли 3 стодоли
місцевих польських землевла-
дників. У селі Вербіжі, коло-
мийського повіту поранено по-
стрілом місцевого вїти Андру-
шака, що занатло прислугува-
вався польським фашистам. У
маєтку графа Скарбіка, в Сло-
вську, дрогобицького повіту
підпалено стирпу пшениці. Лі-
нею Борислав—Дрогобич, а
також лінею Борислав—Схід-
ниця перебіраю телеграфічні та
телефонічні дроти. У селі
Пристані місцево селянство кій-
ками й сокирами побили на-
чальника Гмина та польського
комісара Булика.

На Західній Україні за про-
водом КПЗУ та селянської бід-
ноти відбуваються організовані
виступи робітничі. За о-
станні місяці у Сокалі страйку-
вали деревні робітники на тар-
таках. У Бориславі комунальні
робітники, у Більському — бу-
дівники, у селі Підгайчиках та
в маєтках Луцького повіту
(маєтки Грохольського й ин-
ших) — наймити, у Тарнові на
цегельні ківші Саньчука —
цегельні робітники, на копаль-
них роботах у Бориславі — ро-
бітники-гарбарі. Це тільки о-

кремі факти, які свідчать, що
на Західній Україні відбува-
ється загальне масове револю-
ційне зрушення.

І тимчасом польська буржу-
азія преса галасує, що на тери-
торії “східних кресів” “все спо-
кійно”.

Польща перебуває в стані ве-
ликої господарсько-політичної
кризи. Вона стоїть на вулкані,
що повсяк час може вибухнути.
Фашистська Польща перетво-
рилася на вязницю народів. Ве-
сна на Сході Європи заступила
колишню царську Росію. Але
історія приготувала й ту саму
долю, як і царській Росії 1917
року.

Такі підсумки ми можемо
зробити до 14 Жовтневих роко-
ви. Ці підсумки свідчать, що в
Союзі радянських республік
зростає й міцнішає добробут
багато-мільйонних трудящих
мас, зростає культурне обслу-
говання їх, великими й могутні-
ми темпами розгортається бу-
дівництво соціалізму. Водночас
в капіталістичних країнах, зо-
крема в капіталістичній Поль-
щі, зростає матеріальне зубо-
жіння трудящих, розгортається
господарська криза. Для ба-
гато-мільйонних трудящих мас
Західньої України єдиний ви-
хід — це йти штурмом проти
патрішних клас, розгортати до-
лі національно-визвольну бо-
ротьбу й валити їх озброєною
рукою.

14-риччя Жовтня ще й ще раз
нагадує про це мільйонам тру-
дящих Західньої України.

А. Хвиль,
("Комуніст").

ПОХІД НІМЕЦЬКОЇ ВОЯЧЧИНИ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Німецьке військово міністер-
ство опублікувало 9 листопада
повідомлення, в якому, між ин-
шим, говориться:

“Останніми місяцями ком-
партія Німеччини розгорнула
дуже широку й інтенсивну ді-
яльність щодо розкладу зброй-
них сил Німеччини. Починаю-
чи з половини липня ц. р. по-
ширено в касарнях або розда-
но окремим садамат не мене
як 40 різних комуністичних
розкладницьких брошур. Біль-
ше ніж у 200 випадках поши-
рювали плакати й листівки в
сотнях тисяч примірників. За-
арештовано 26 осіб, що поши-
рювали листівки”.

Далі в повідомленні знача-
ється, що “боротьбу проти всіх
дальших спроб розкласти
ройхсвер провадитимуть, за-
стосовуючи надзвичайний де-
крет з 6 жовтня 1931 р.” У по-
відомленні відзначається, що в
надзвичайному найвищому су-
ді в Лейпцігу тепер розгляда-
ють цілий ряд процесів у спра-
ві обвинувачення в державній
зраді.

У звязку з опублікованим
повідомленням військового мі-
ністерства Німеччини про “ро-
зкладницьку діяльність” ком-
партії серед збройних сил Ні-
меччини, “Дайче Альгемайне
Цайтунг” вимагає заборонити
компартію.

Газета закликає державну
владу позбутися всякого фаль-
шивого потурання й створити
справжній авторитет у завзя-
тій боротьбі проти розклад-
ницької роботи компартії Ні-
меччини.

СЕЛЯНИ БОРЯТЬСЯ ПРОТИ ПОЛІЦІЙНИХ ЕКЗЕКУЦІЙ

“Газета Варшавка” з 28 жо-
втня ц. р. повідомляє:
Село Ломазинки, в ковель-
ському повіті, було тереном
поважних ексцесів. До Лома-
зак приїхав податковий екс-
курсор із Ковля Восковий, ко-
трий в товаристві двох поліці-
янтів і солтиса Карпа Рупця
пристудив до урядових чини-
штей. В моменті, коли Воскович
засеквестрував у одного з мі-
сцевих селян свиню, зібрався
юрба селян, яка відбрала засе-
квестровані річі і, оточивши
секвестратора й поліціянтів, уне-
можливила дальшу ексекційну
працю.

На місце прибуло 2-ох нових
поліціянтив. Вони увільнили се-
квестратора з полону і арешту-
вали 7 осіб, головних проводи-
рив випадку.

Арештованих призначено з
одній із селянських хат. Негай-
но цілу хату, де перебували у-
в'язнені, оточила юрба селян,
озброєних у вилі й палиці. По-
ліція відступила під напором
вільних. Арештовані були звіль-
нені.

Вночі підпалено господар-
ство солтиса Карпа Рупця, з

підпали, що помагав секвестра-
торові. Ціле господарство зго-
рело.

На другий день прибув до
Ломазак сильний відділ поліції
з Ковля. Після переведення
слідства арештовано кілька о-
сіб і перевезено їх до Ковля.

“ЗАГАЛЬНЕ НАВЧАННЯ” ПО
РУМУНСЬКОМУ.
Уряд Румунії зменшує на 50%
шкільний бюджет.

Із Бухарешту повідомляють,
що там почався зїзд загально-
румунської спілки вчителів на-
родних шкіл. Прем’єр-міністер
Йорга, виступивши на зїзді з
вітальною промовою, повідо-
мив про наміри уряду зменши-
ти в новому бюджеті на 50%
витрати на народно освіту і пе-
рекладати, головню, на громади
витрати на утримання народ-
них шкіл.

Заява Йорга викликала серед
делегатів зїзду велике обурен-
ня. Вчителі одногласно вима-
гають оголосити страйк. ЦК
спілки вчителів доручено опра-
цювати програму боротьби
проти уряду.

РІЗНІ ВІСТІ

РАДЯНСЬКІ УЧЕНІ ПАМ’ЯТІ Т. ЕДІСОНА.

Між винами, зложеними
на могилу великого винахідни-
ка, був також вінок Всесоюзної
Академії Наук.

Син небіжчика Чарльз Едісон
виголосив після зложення він-
ка промову, в якій між інших
сказав:

“Від імени сім’ї людшин, яку
ви шануєте, я висловлюю вам
щирю вдячність. Ми стоїмо біля
могили людини, що з дружини
інтересом стежила за величез-
ною лабораторією СРСР. Ніхто
так не розумів, не симпатизував
далекосіяним ефектам дослі-
дів, роблених там. Де експеримен-
ти покійного закінчилися, там експерименти радянських
учених починаються. Завдяки
їм цивілізація буде знову про-
квітати, але не способом воєн-
ного кровопролиття, а внаслідок
добре організованої розум-
нової праці”.

НІМЕЦЬКІ УРЯДОВІ ПАРТІЇ НА ЧОЛІ ЗБРОЙНИХ АНТИ- КОМУНІСТИЧНИХ ЗАТОНІВ.

Нові збройні загони для бо-
ротьби з комунізмом.

“Роте Фане” повідомляє, що
недавно в Трирі (Західні
Німеччина) відбулася таємна
конференція католицької партії
центру. Конференція ухва-
лила створити збройну органі-
зацію для боротьби з комуні-
змом під назвою “Ліга захисту
вір”.

Колішній капітан німецької
армії виголосив військово-ін-
структорську доповідь. Допо-
відач зазначив, що католицька
релігія дозволяє захищаючи
власність, не запинятися і пе-
ред вбивством.

Відомісті “Роте Фане” ствер-
джає християнський журнал
“Лоцен руте”. Скрязь утворю-
ється таємні загони “католиць-
кого самозахисту” і організо-
вується загони молоді, щоб о-
хоронити церкви й монастирі.

ТИРОЛЬСЬКІ СЕЛЯНИ ВІД- МОВЛЯЮТЬСЯ ПЛАТИТИ ПОДАТКИ.

Нещодавно відбулася конфе-
ренція бургомістрів 6 районів
Східного Тиролю, на якій під
натиском загальною настрою
бідного й середнього селянства
ухвалено відмовитися платити
державні податки та припини-
ти виплату часткових боргів.
Податків не платять уже з 28-го
жовтня.

Австрійська преса констатує,
що “новстання платників по-
датку загрожує поширитися на
цілу країну”. “Штуде” повідо-
мляє, що деякі збори тиро-
льських селян закінчилися сутич-
ками з поліцією й жандарме-
рією.

СКЛАД РУМУНСЬКОЇ АРМІЇ.

Як повідомляють з Бухаре-
шту, румунський уряд подав
Лідзі Націй довідку про склад
румунської армії. За цією до-
відкою румунська армія складе-
ється мирного часу з 254 тисяч
чоловіка, з них 14,000 офіцерів.
Сюди треба додати жандарме-
рію (73,025 чол., з них 11,025
офіцерів), військово флоту
(5,500 моряків і 326 офіцерів)
і військово авіацію (11,800 чо-
ловіків.)

КІЯПІ ОРГАНІЗУЄ “ПОЛІЦІЙ- НИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ”.

Наризький начальник поліції
Кіяпп перебуває тепер у Лон-
доні.

“Журнал” пише, що Кіяпп
“поїхав до своїх друзів у Лон-
дон, щоб запропонувати ан-
глійській поліції за провадити
загальний нагляд над комуні-
стичними пропагандистами”.
Як повідомляє та сама газета,
найближчим часом Кіяпп відві-
дає також Берлін і Відень.